

Avustralya İnsan Hakları Komisyonu

Herkesin insan haklarının saygı duyulduğu, korunduğu ve desteklendiği bir Avustralya toplumu oluşturmaya yönelik çalışma

Komisyon nedir?

Avustralya İnsan Hakları Komisyonu (Australian Human Rights Commission) 1986 yılında Federal Parlatentonun bir girişimi olarak oluşturulmuştur.

Bağımsız ve yasal bir kuruluş olan Komisyon Adalet Bakanlığı aracılığıyla Federal Parlatentoya rapor sunma yetkisine sahiptir.

İdari yapımız

Komisyon, Başkan ve beş Komisyon Üyesinden oluşan bir kurumdur. Beş Komisyon Üyeliği pozisyonu için halen üç kişi görev yapmaktadır.

Sayın Catherine Branson QC

Başkan ve İnsan Hakları Komisyonu Üyesi
(President and Human Rights Commissioner)

Elizabeth Broderick

Cinsiyet Ayrımcılığı Komisyon Üyesi (Sex Discrimination Commissioner) ve Yaş Ayrımcılığından Sorumlu Komisyon Üyesi

Mick Gooda

Aborijin ve Torres Boğazı Adalıları Sosyal Adalet Komisyonu Üyesi (Aboriginal and Torres Strait Islander Social Justice Commissioner)

Graeme Innes AM

Özürlülük Ayrımcılık Komisyonu Üyesi ve Irk Ayrımcılığı Komisyonu Üyesi (Disability Discrimination Commissioner and Race Discrimination Commissioner)

Komisyonun işlevi

Komisyonun sorumlulukları şunlardır:

- Toplum bilgilendirmek ve eğitmek
- Ayrımcılık ve insan haklarıyla ilgili şikayetleri incelemek
- İnsan haklarına uyulmasını sağlamak
- Politika ve yasalar geliştirmek.

Bu sorumlulukları:

- Federal yasalar kapsamında ayrımcılık ya da insan hakları ihlalleriyle ilgili şikayetleri çözüme kavuşturarak;
- Yerli çocukların ailelerinden zorla alınması ve sığınmacı gözetim merkezlerindeki çocukların hakları gibi ulusal önemi olan konularda kamu soruşturmaları yürüterek;
- Okullar, işyerleri ve genel toplum için insan hakları eğitim programları ve kaynakları oluşturarak;
- İnsan hakları ilkelerinin uygulamasını gerektiren davalarda mahkemelere yardımcı olacak bağımsız tavsiyelerde bulunarak;
- Yasa, program ve politikalar geliştirmelerinde parlatento ve hükümetlere bilgi ve yardım sağlayarak; ve
- İnsan hakları ve ayrımcılık konularında araştırma çalışmaları yürütüp, bunları koordine ederek yerine getirmektedir.

Yasalar

Komisyonun aşağıda belirtilen federal yasalar kapsamında sorumlulukları vardır:

- *2004 Yaş Ayrımcılığı Yasası (Age Discrimination Act 2004)*
- *1992 Özürlü Ayrımcılığı Yasası (Disability Discrimination Act 1992)*
- *1975 Irk Ayrımcılığı Yasası (Racial Discrimination Act 1975)*
- *1984 Cinsiyet Ayrımcılığı Yasası (Sex Discrimination Act 1984)*
- *1986 Avustralya İnsan Hakları Komisyonu Yasası (Australian Human Rights Commission Act 1986)*

Komisyonun ayrıca aşağıdaki yasalar kapsamında da belli sorumlulukları bulunmaktadır:

- *1993 Yerli Halklar Toprak Hakkı Yasası (Native Title Act 1993)*; bu bağlamda Komisyon yerli halkların toprak hakkı ile ilgili insan haklarına sahip olma ya da kullanma hakkında rapor sunmaktadır (bu işlevi Aborijin ve Torres Boğazı Adalıları Sosyal Adalet Komisyonu Başkanlığı yürütmektedir)
- *1996 İşyeri İlişkileri Yasası (Workplace Relations Act 1996)*; federal toplu sözleşmeler ve eşit ücret konularını kapsar (bu işlevi Cinsiyet Ayrımcılığı Komisyonu Başkanlığı yürütmektedir).

Şikayetler

Yaş, Özürlü, Irk ve Cinsiyet Ayrımcılığı Yasalarının hepsi Avustralya tarafından onaylanan uluslararası insan hakları anlaşmalarına dayanmaktadır. Bu yasalar, kişilerin, işyerinde ya da kamu yaşamının çeşitli alanlarında yaş, ırk, renk, soy, milliyet ya da etnik köken, cinsiyet, hamilelik, medeni durum veya özürlülük nedeniyle ayrımcılığa ya da tacize maruz kalmalarını önlemektedir.

Ayrımcılıkla ilgili şikayetler Komisyona yapılabilir. Şikayet Komisyonun sorumluluğu olan yasalar kapsamında ele alınıp alınamayacağı belirlenmesi için bir ön değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Daha sonra, inceleme işlemine son verilip verilmeyeceği ya da uzlaşmaya uygun olup olmayacağı kararı için şikayetin gözden geçirilmesi gerekir.

Uzlaşma Komisyonun sorunu çözüme kavuşturmak amacıyla tarafları – şikayeti yapan kişi ve hakkında şikayette bulunan kişi ya da kuruluş – bir araya

getirdiği bir işlemdir. Uzlaşma, her iki tarafa da sorunları tartışma ve bir anlaşmaya varma olanağının sunulduğu gizlilik içinde yürütülen bir işlemdir. Birçok şikayet başarılı bir uzlaşma yöntemi ile çözüme kavuşturulmaktadır.

Şikayetin uzlaşma yöntemiyle çözüme kavuşturulamaması durumunda, Başkan inceleme işlemine son verecektir. Şikayet sahibi daha sonra, karar için Avustralya Federal Mahkemesi'ne (Federal Court of Australia) ya da Federal Sulh Hakimleri Servisi'ne (Federal Magistrates Service) başvurabilir.

Komisyon ayrıca, *Avustralya İnsan Hakları Komisyonu Yasası* kapsamında işyerinde ayrımcılık ve insan hakları ihlalleriyle ilgili şikayetleri de incelemektedir.

Bu yasa:

- Federal hükümete bağlı kurumlarca (federal kamu kurum ve kuruluşları gibi), kabul edilen uluslararası standartlara karşı gerçekleştirilen insan hakları ihlalleri iddiaları; ve
- Din, cinsel tercih, siyasi görüş, sendikal faaliyet ve suç kaydı gibi gerekçelerle işyerinde ayrımcılığa maruz kalma konularını kapsamaktadır.

Bu yasa kapsamına giren şikayetler ayrıca taraflar arasında uzlaşma toplantıları düzenleyerek de çözüme kavuşturulabilir. Şikayetin uzlaşma yöntemi ile çözüme kavuşturulamaması ve yasa gereği sürdürülmesi durumunda, Komisyon ana konuları ve sorunu çözmeye yönelik önerileri içeren bir raporu Federal Parlamenta sunacaktır. Bu şikayetlerin herhangi bir yasal yaptırım gücü yoktur.

Eğitim ve tanıtım

Komisyonun merkezi işlevlerinden biri, Avustralya'da, okullardan işyeri ve endüstri sektörüne, toplum gruplarından hükümete kadar her yerde insan haklarıyla ilgili toplum bilincini artırmaktır. Bu, federal ayrımcılık karşıtı yasalar kapsamında bireylerin hak ve sorumluluklarına ilişkin toplum bilincini artırmayı da kapsamaktadır.

Tüm eğitim programlarımızın ana mesajı, tüm Avustralyalıların haklarını kullanabilecekleri hoşgörülü ve eşitlikçi bir toplumun gerçekleştirilmesi için, ayrımcılık ve tacizin ortadan kaldırılmasının gerekli olduğudur.

Komisyon olabildiğince çok sayıda kişiye ulaşmak için:

- İnternet, CD-ROM'lar ve DVD kaynakları kullanarak ders programı bağlantılı çalışma birimleri oluşturmak için öğretmen ve öğrencilerle;
- İşyerinde ayrımcılık ve tacizi azaltmaya yönelik bilgi ve kaynaklar sağlamak amacıyla işverenlerle;
- Çalışmalarında yardımcı olacak bilgi ve kaynak sağlamak için toplum gruplarıyla;
- İnsan haklarıyla ilgili yasal konularda seminerler düzenleyerek ve güncel yayınlar yayımlayarak hukukçularla birlikte çalışmakta; ve
- Konferanslar ve yıllık İnsan Hakları Madalya ve Ödül töreni gibi etkinlikler düzenlemektedir.

Başkan ve Komisyon Üyeleri ayrıca, önemli insan hakları ve ayrımcılık konularını desteklemek ve tartışmak amacıyla mümkün olan her zaman medya ile ilişki içindedir.

Komisyon, bireyler, okullar, işverenler ve toplum gruplarına yönelik bilgi ve kaynakları kapsayan kullanımı kolay kapsamlı bir web sitesine sahiptir. Ayrıca çok çeşitli yayınlarımız ve Komisyon'un faaliyetlerine ilişkin güncel bilgilere erişebileceğiniz elektronik posta listesi bulunmaktadır.

İletişim ayrıntıları

Adres: Level 8, Piccadilly Tower
133 Castlereagh Street
Sydney NSW 2000

Posta Adresi : GPO Box 5218
Sydney NSW 2001

Telefon: (02) 9284 9600 ya da
1300 369 711

Faks: (02) 9284 9611

TTY: 1800 620 241
(İşitme Engelliler için)

Web Sitesi: www.humanrights.gov.au

E-posta: paffairs@humanrights.gov.au

Yayımlar: 1300 369 711 ya da
www.humanrights.gov.au/about/publications

Şikayet Servisi İletişim Ayrıntıları:

Şikayet Bilgi Hattı: 1300 656 419

Şikayet e-posta: complaintsinfo@humanrights.gov.au

Çevrimiçi Şikayet Bilgi Sitesi:
www.humanrights.gov.au/complaints_information

Diğer Dillerde Bilgi Sitesi:
www.humanrights.gov.au/about/languages/